

043 Het Sliedrechts dialect

(Publicatie van de Oudheidkundige Vereniging "Sliedrecht")

Mit de Korsemes

Azzie tegewoordig ziet wat de mense zô tege de Korsemes mit karrechies vol de supermarte uitsjouwe, dan mot-jie je hōd wel 's schudde en dan denk-ie d'r bij je aage an hoe 't vroeger was. Want d'r is 'n grōt verschil mit zô 'n sestig, seuventig jaer geleeje. Voor veul mense was 't toe in de winter en zeker zô rond de Korsemes aaremoei lije. Om te beginne wazze de lôone- zeker op de scheepswurve en in de griende- niet aan de rejaole kant en mos t'r zuinig geleefd worde om de week deur te komme. Niet dat 'r vroeger hêlemael niks lekkers op taofel kwam. Hêel dikkels wier d'r kip gegete- uit je aage kippehok- of een knijn dat vaoder zelf in 't knijnehok op d'n blaai had vetgemest. En bij het boterhamme-ete was t'r allicht een korsweg bij, een geel brōichie mit krente en rozijne d'r in.

Viele die twêe "fêestdaege" op waarkdaege, dan betekende dat twêe daege lôon minder. Hà-je de overige daege dan nog regen of sneeuw- wat gêen uitzondering was- dan was de bōt hêlemael aan. De mense hadde dan de keus, om d'r aage staildeurwaoternat te laete regene of naer huis te gaon. Wat mos-ie dan van de twêe slechte dinge kieze? 'n Ziekte op-ie lijf haole, waer-ie in de winter wel kans op had, of thuiskomme mit nog minder of hêlemael niks in je lôonzaksie.

Nieuwjaersdag haolde, die week daerop, ok nog 's 'n duit uit 't zaksie, zōdoende mos die week ok mit minder geld deurgeworsted worde. Schuld maoke hoorde d'r dan ok dikkels bij, ok al schaomde veul mense daer d'r aage voor. Gelukkig, en dat was 'n lichtpuntjie van die tijd wazze d'r middestanders- bakkers, slaogers en kroijeniers- die 'op de lat' leverde. Dut in tegestelling mit de supermarte van tegewoordig. Gêen boodshoppe! Mogelijk zijn de brōdkaorte in die tijd ontstaon. Op die kaorte wier iedere dag opgeschreve hoeveel brōd 'r geleverd was en êens in de week wier dat opgeteld en betaold. Betaold, as t'r temenste geld was en dat was t'r nie aaltijd. De bakkers keke wel wie d'r schuld maakte, maor 't kwam wel voor, dat 'r 'n kaort mit 'n "rekeningchie" sting van tien of meer weke. Ondanks die, laete we zegge minder goeje tije was t'r toch veul gezellighaaid en saomhorighaaid in de gezinne. Korsbōme zag-ie allêen bij rijkeloi. De gewone mense volstinge veulal mit 'n kaersie op 'n schutteltjie op de twêe hoeke van de schoorstêen. Die kaersies wiere dan mit de Korsdaege mit de schemer aangestoke. Om te leze was 't dan te donker, raodio was t'r nog niet, laet staon t.v., maor d'r wier wel veul gezonge.

Netuurlijk versies die op school of op 't sondagsschool geleerd wazze. De sondagsschole oefende 'n paor weke van tevore. Dan kwamme aale kindere bij mekaor. Dat was soms in de Grōte Kaark, maor mêestal in 't 'Gebouw'; de tegewoordige Chr. Geref. Kaark in de Kaarkbuurt. De aagelijke naam was toe Evangelisaosie-gebouw, maor iederêen wis gelijk wat ze bedoelde as ze 't Gebouw zeeje. 't Korsfêest was voor de kindere 'n hōgtepunt. As ze 't hêle jaer d'r versie op 't sondagsschool goed geleerd hadde, krece ze 'n appelesien en wat snoep; seklaodemelk hoorde d'r ok bij, maor dan mosse ze wel zelf 'n kommechie meebrengende. 'n Grōte korsbōm mit echte kaersies maakte v'raal op de klaaine kindere aarg veul indruk. Hij was zô grōt, dat ze d'r mit 'n trappie bij mosse klimme om de kaersies aan te steke. Êen van de schoolmêesters had 'r 'n apart jassie voor, omdat-ie 'n jaer daervoor grommes van z'n vrouw gehad had. Toe was z'n goeje zwarte pak hêlemael bedurve deur 't kaersvet, waer-ie mit de electrische lampies van tegewoordig gêen last meer van heb.

